

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๗/๒๕๕๔

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอให้มีการสั่งยุบพรรคแนวร่วมเกษตรกร

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญอ้างว่า ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคแนวร่วมเกษตรกรเป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคแนวร่วมเกษตรกร ได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้มีการประชุมจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อพรรคแนวร่วมเกษตรกร ซึ่งมีคณะกรรมการจัดตั้ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อกำหนดนโยบายพรรค ขอบังคับพรรค และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๗ คน

๒. เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคแนวร่วมเกษตรกร

๓. ภายหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้จดแจ้งการจัดตั้งพรรคแนวร่วมเกษตรกรแล้ว พรรคแนวร่วมเกษตรกรได้ดำเนินการเพื่อให้ นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาเรื่องต่างๆ ดังนี้

๓.๑ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ พรรคแนวร่วมเกษตรกร ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง รวม ๒ เรื่อง ได้แก่

๓.๑.๑ แจ้งการรับสมาชิกพรรค จำนวน ๖,๑๕๔ คน

๓.๑.๒ แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคตามแบบที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดจำนวน ๔ สาขา มีคณะกรรมการสาขาพรรคสาขาละ จำนวน ๗ คน ได้แก่

(๑) สาขาพรรคลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลห้วยแถลง อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

(๒) สาขาพรรคลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๗๘๕/๕๐ หมู่บ้านการเคหะถนนพหลโยธิน ตำบลปากเพรียว อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี

(๓) สาขาพรรคลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๕๕/๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลทุ่งตะไคร อำเภอกุ่งตะโก จังหวัดชุมพร

(๔) สาขาพรรคลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ ๑๐ ตำบลเด่นชัย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดแพร่

๔. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารประกอบหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคแนวร่วมเกษตรกรทั้งสี่สาขาแล้วไม่ปรากฏเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าการจัดตั้งสาขาพรรคเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อบังคับพรรคแนวร่วมเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือไม่ ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ใช้อำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้หัวหน้าพรรคแนวร่วมเกษตรกรจัดส่งเอกสารหลักฐานและคำชี้แจงเพิ่มเติม และพรรคแนวร่วมเกษตรกรได้จัดส่งเอกสารให้นายทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓

๕. นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคแนวร่วมเกษตรกร ลำดับที่ ๑, ๒ และ ๔ ดังกล่าวข้างต้น ตั้งแต่วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ สำหรับสาขาพรรคลำดับที่ ๓ นายสมชาย ผ่องพูน นางสาวรัตนภรณ์ หวานใจ และนายอุทัย ขำทิพพาทิ ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นรองประธานสาขาพรรค เจริญวิญญูสาขาพรรค และโฆษกสาขาพรรค (ตามลำดับ) มีที่อยู่ตามสำเนาทะเบียนบ้านอยู่นอกเขตพื้นที่ของสาขาพรรค (เขตเลือกตั้ง) กรณีจึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามนัยข้อบังคับพรรคแนวร่วมเกษตรกร ข้อ ๕๕ ทำให้สาขาพรรคดังกล่าว มีองค์ประกอบของคณะกรรมการสาขาพรรคไม่เป็นไปตามนัยมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น จึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคแนวร่วมเกษตรกร ลำดับที่ ๓ ดังกล่าว ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งให้พรรคแนวร่วมเกษตรกรทราบแล้ว ตามหลักฐานใบตอบรับไปรษณีย์ในประเทศ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคแนวร่วมเกษตรกร คือภายในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔ ที่พรรคแนวร่วมเกษตรกรต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปรากฏว่าพรรคแนวร่วมเกษตรกรไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ กล่าวคือยังไม่มีสาขาพรรคการเมือง ครบสี่สาขาในสี่ภาค จึงมีเหตุให้ยุบพรรค พรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแนวร่วมเกษตรกร ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายอุดมเดช วรสีหะ หัวหน้าพรรคแนวร่วมเกษตรกร ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปลงความได้ว่าไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๓ ได้ภายใน ๑๘๐ วัน จึงไม่ครบ ๔ สาขาตามที่กฎหมายกำหนด และยินดีน้อมรับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญทุกประการ

พิเคราะห์หนังสือชี้แจงของหัวหน้าพรรคแนวร่วมเกษตรกรแล้ว เห็นว่าเป็นการยอมรับข้อเท็จจริงตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกล่าวอ้างในคำร้อง เมื่อปรากฏว่าพรรคแนวร่วมเกษตรกรมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ดังนั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคแนวร่วมเกษตรกรได้โดยชอบ

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคแนวร่วมเกษตรกร แจ้งคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ